GAZETA KRAKOWSKA

Nro 18.

z KRAKOWA DNIA 4 MARCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na 22 Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 11 Stycznia 1827 r.

Assesor Seymu Soczyński uczynił piśmienne przedstawienie, by dla zapewnienia większych przychodów z Czerniechowa, propinacya tychże dóbr niebyła dołączana do wieczystey dzierżawy folwarku, lecz wyłącznie na Skarb przez licytacyą czasowo wypuszczana, które z woli Izby Senatowi przesłane zostało.

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey Paweł Czaykowski odczytał iednomyślną Opinią Kommissyi, co do podania Star: Icyk Glantz, ażeby Senat należne z tegoż zrobił użycie.

Reprezentant Kadłubowski z uwagi, że tenże Star: Glantz robił iuż w tym przedmiocie Senatowi Rządzącemu przedstawienia, lecz te iako nierzetelne zawsze odrzucane były, i że w nowo uczynionem podaniu wskaznie nowy tryb postępowania, wyłączaiąc Policyą od inkwizycyi, oświadczył się przeciwnem opinii i żądał kreskowania.

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey popieraiąc opinią teyże Kommissyi oświadczył, że kreskowanie mieysca niema, i żądał w tym względzie obiawienia powodów na których Reprezentant Kadłubowski żądanie kreskowania opiera.

Reprezentant Kadłubowski nieprzypuszczaiąc, ażeby która Magistratura komukolwiek sprawiedliwości odmówić miała, obstawał przy swoiem zdaniu.

Delegowany z Kapituły X. Teodor Sołtyk przekładał powody Reprezentantowi Kadłubowskiemu do odstąpienia od swego wniosku, poczem Izba na przesłanie Senatowi podania Star: Icyk Glantz zezwoliła.

Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey wniósł pod decyzyą Izby modyfikacye do proiektu o minerwaliach odnoszące się, zmnieyszaiące proiektowaną przez Senat summę do złp. 1500 na uczniów Uniwersytetu i Liceow.

Marszałek zapytywał się Izby, czyli takowe przyimuie i na przesłanie Senatowi zezwala.

Delegowany z Akademii Czaykowski przywodził, że Art: 11 nowych zasad do urządzenia Akademii nieoznacza wprawdzie iak wielkie maią bydź Minerwalia, lecz oznacza, ie Statut Akademicki. W Uniwersytecie Warszawskim Uczniowie opłacaią złp.

100 a Gimnazyalni złp. 50, tu zaś myśl Kuratora Nauk była, by prawem został upoważniony do pobierania w Uniwersytecie po złp. 48, w Liceum po złp. 24 z wyłączeniem od tego synów Obywateli, którzy iuż w podatkach do potrzeb Akademii przykładaią się, opłatę więc powyższą dla Zagraniczney Młodzieży, używaiącey wszelkich korzyści w tym Kraiu nieuważał za uciążliwą, i z tego względu domagał się odstąpienia Kommissyi Skarbowey od modyfikacyi.

Członek Kommissyi Skarbowey Librowski oświadczaiąc, że porównanie Minerwaliow Warszawskich pod żadnym względem do Krakowa zastosowanem bydź niemoże, przywiódł, że Kommissya Skarbowa modyfikuiąc proiekt brała zasadę 500 Uczniów Licealnych po złp. 2 a 125 z Uniwersytetu po złp. 4, co czyni 1500 złp. teraz więc albo proiekt będzie przyięty lub odrzucony; w razie drugim dawne prawo pozostanie.

Delegowany z Akademii Czaykowski przedstawiaiąc powtórnie iaki był cel Kuratora w przedstawieniu do Senatu uczynionym, że Minerwalia tylko do zagranicznych rozciągać się miały, popierał swóy wniosek dodaiąc, że odezwa Jego niezachodzi iako od Akademika, lecz iak od przekonanego, że opłaty powyższe nie będą uciążliwemi.

Kommissarz Skarbowy Lipczyński wskazówką postępowania względem Minerwaliow uważaiąc Inicyatywę Senatu, która żadney między cudzoziemcami, a kraiowcami nieczyni różnicy, oświadczył, że z modyfikowanych przez Kommissyą Skarbową opłat, uszczerbek w dochodach Akademickich nastąpić niemoże, skoro Naród opłatę tę zastępuie.

Reprezentant Czerniński z porównywania Minerwaliów Warszawskich wywodził następność, że maiąc wzgląd na mieyscowe okoliczności Warszawy co do utrzymania życia, pensye Akademików tuteyszych znacznemu uległyby musiały zmnieyszeniu.

Delegowany z Akademii Czaykowski pensye Professorów Uniwersytetu Krakowskiego, wolą Trzech Nayiaśnieyszych Dworów zabezpieczone, za niewzruszone oświadczył.

Marszałek końcem załatwienia tego przedmiotu, w skutek Art: 124 Statutu zapytał się Izby, czyli modyfikacyie z Kommissyi Skarbowey przyimuie, i na przesłanię ich Senatowi zezwala.

Delegowany z Akademii Hube wywodząc potrzebę Minerwaliow na rozliczne potrzeby Akademickie, dodał, że takowe nie są prawem nowem, bo ieszcze od czasów Xięztwa Warszawskiego trwaiącem.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński obiaśnił, że Minerwalia nie do Akademii lecz do ogólnych wpływów Skarbu należą, i że potrzeby Akademii iakieby się okazały, z funduszu ogólno-Krajowego zastąpionemi bywaią i bydź mogą, zmnieyszenie zatem Minerwaliów żadnego w tym względzie niemoże mieć wpływu.

Delegowany z Akademii Czaykowski potrzebę powiększenia Minerwaliów gruntował także na tem, że wielka mnogość Młodzieży znayduie się w obydwoch oddziałach Liceum tak, że Professorowie Nauk swoich z iednakową dla wszystkich korzyścią udzielać nie są wstanie.

Assesor Seymu Soczyński przeciwnym będąc głosowi Delegowanego z Akademii Czaykowskiego, z którego okazuie się iakoby przez powiększenie Minerwaliów Szkoły z Młodzieży ogołocone mieć chciał, oświadczył, iż staraniem Kraiu bydź winno, ażeby iak naywięcey młodzieży na Nauki uczęszczało, rzeczą zaś będzie Administracyiną zaprowadzić ieszcze i trzeci Oddział Liceum, gdyby tego wypadła potrzeba.

Kommissarz Skarbowy Librowski zaspakaiaiąc troskliwość Delegowanego z Akademii Czaykowskiego przedstawił, że według rachunków złożonych Remanentu z Minerwaliów znayduie się w Kassie Akademickiey złp. 19,5 6 gr. 7, a zatem niema potrzeby sanowienia znacznych Minerwaliów.

Delegowany z Akademii Czaykowski odpowiadaiąc na głos Assesora Seymu Soczyńskiego oznaymił, że głos iego niemiał na celu wypróżnienia młodzieży ze Szkół, gdyż ubodzy od Minerwaliów są wolnemi. Co zaś do remanentu, że ten wiele ma sobie wskazanych potrzeb, a mianowicie na Borkarny, które na wsparcie ubogich a w Naukach celuiących Uczniów niewystarczaią.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński dopraszał się kreskowania, w skutku którego większością 29 kresek przeciwko 3 modyfikacye Kommissyi Skarbowey Senatowi przesłanemi zostały, z domieszczeniem uwagi co do Remanentu w Kassie Akademickiey znayduiącego się.

Następnie Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey wprowadził pod decyzyą Izby dalszy Budżet rozchodu, w którym Izba Tytuł II. kosztów Kancellaryi Wóytów gmin 28 w kwocie złp. 39,200 obeymuiący, zgodnie z proiektem Senatu i Opinią Kommissyi Skarbowey przyięła.

Co do Tytułu III. w pozycyi 110 gdy pensya złp. 4000 dla Sędziego dożywotniego Trybunału I. Instancyi P. Dydyńskiego przez Kommissyą Skarbową umieszczoną została; Marszałek Seymu przedstawiał, że pozycya ta położoną bydź niemoże, z przyczyny, że Senat proiektował mu emeryturę i do takowey inicyatywę nadesłał, wzywał przeto Kommissyą Skarbową do odczytania teyże Inicyatywy, a następnie Opinii Kommissyi.

Reprezentant Czerniński Członek Kommissyi Skarbowey odczytał obiaśnienie Senatu.

Marszałek oznaymił Kommissyi Skarbowey, że to nie iest obiaśnienie, lecz inicyatywa.

Członek Kommissyi Skarbowey Marcin Soczyński uważał to za inicyatywę co do Emerytury, lecz względnie pozycyi 110 tylko za obiaśnienie.

Marszałek przyznaiąc słuszność uwadze Kommissarza Skarbowego Marcina Soczyńskiego, zapytywał się Izby, czyli iest za przyięciem Emerytury dla P. Dydyńskiego w kwocie złp. 2000 do którey inicyatywa Senatu odczytaną była.

Kommissarz Skarbowy Librowski z uwagi, że P. Dydyński nierezygnował sam urzędu, obstawał za utrzymaniem pensyi 4000 złp., a przeciwnym był wyznaczeniu Emerytury.

Marszałek oświadczył, że Senat w proponowaniu Emerytury należnie postąpił, czyniąc to na przedstawienie Prezesów I. i II. Instancyi, którzy P. Dydyńskiego z powodu słabości zdrowia, do dalszych prac niezdolnym uznali.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński obiaśniał, że pensya dla drugiego Sędziego dożywotniego iest na 1szym Budżecie i niemoże bydź wypuszczoną, gdyż inszy Sędzia obranym bydź musi.

Delegowany Senator Soczyński przywodził iaka następność będzie, gdy P. Dydyński i za lat kilkanaście rezygnacyi z urzędu swego nie poda.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski wypuszczenie Urzędnika Konstytucyinego z Etatu, uważał za nienależące do Władzy Senatu, a przynaymniey w należnym porządku o możności Jubilowania P. Dydyńskiego przekonać się był winien.

)2(

Delegowany Senator Soczyński oświadczył, że Senat zgodnie z wnioskiem Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego postąpił, skoro wyznaczenie Emerytury na zasadzie przedstawień Prezesów obydwóch Sądów przedsiewziął.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski zasadę tę Senatu niesądził bydź dostateczną, skoro P. Dydyński względem możności pełnienia obowiązków pytanym nie był i rezygnacyi nie podał.

Członek Kommissyi Skarbowey Marcin Soczyński zwracał uwagę na tę pozycyą, czyli pensya dla 2go Sędziego utrzymaną bydź ma lub nie.

Delegowany z Akademii Czaykowski obstawał za Opinią Kommissyi Skarbowey, z przyczyny niewzruszania 1go Budżetu, tem bardziey, że Senat tylko co do Emerytury inicyatywę nadesłał.

Marszałek wykazuiąc różnicę między Prawami Skarbowemi, a Budżetem rozchodów, wskazywał gdzie, i jak inicyatywy uważaią się.

Delegowany z Akademii Czaykowski oznaymił, że nieznaydzie oddzielney inicyatywy iakiey Statut i Konstytucya wymaga.

Członek Kommissyi Skarbowey Marcin Soczyński oświadczył, że Kommissyi służyło prawo umieszczenia tey pozycyi i robienia uwag z mocy Art. 11 Konstytucyi.

Delegowany z Akademii Hube twierdził, że nad tą pozycyą iako na 1 Budżecie umieszczoną, debatować nawet nie można.

Marszałek z powodu, że Senat inicyował wypuszczenie tey pozycyi, a Kommissya Skarbowa iest za utrzymaniem, oświadczył, że rozpoznanie tego ma mieysce.

Poczem Izba iednozgodnie uchwaliła, ażeby pozycya 110 obeymuiąca pensyą 4000 złp. dla drugiego Sędziego dożywotniego Trybunału I. Instancyi była utrzymaną, a pozycya o Emeryturę do deliberacyi w swem mieyscu zawieszoną.

Co do kosztów Biór Sądowych pod pozycyą 125 na które Senat proiektował złp. 6000 Kommissyia zaś Seymowo Skarbowa złp. 5000 z powodu oszczędności przy wypuszczeniu przez licytacyą, Marszałek uważaiąc, że pozycya ta na 1 Budżecie była umieszczona, i skutek oszczędności z wypuszczenia przez licytacyą iest niepewnym, przedstawiał niemożność zmnieyszenia, iakiey Kommissya Skarbowa dopuszcza.

Członek Kommissyi Skarbowey Lipczyński oświadczył, że skoro z wypuszczenia przez licytacyą na rok przeszły okazała się iuż oszczędność, i wypuszczenie to na cały rok nastąpiło, niemoże przeto w tym względzie żadney bydź niepewności.

Reprezentant Czerniński zapewniał Izbę, że oszczędność z wypuszczenia przez licytacyą do 2000 złp. okazała się.

Gdy niebyło iednomyślności przystąpiono do kreskowania, w skutek którego większością 28 przeciwko 6 kreskom, pozycya ta według Opinii Kommissyi Skarbowey w Summie złp. 5000 na Budżecie pozostała się.

Z porządku przystąpiono do Tytułu o Emeryturach, w którym pod pozycyą 132 Senat proponował Emeryturę dla Wdowy po Floryanie Studzińskim Trębaczu.

Kommissyia zaś Skarbowa takową uchyliła z powodu, że Budżetem przeszłorocznym kwota złp. 350 wyznaczona do końca roku stanie się wynagrodzeniem Emerytury po Emerycie.

Izba Prawodawcza na przełożenie Marszałka względnie zasług od 100 lat przez familią Studzińskiego w Krakowie położonych

Emeryturę dla wdowy Studzińskiey według proiektu Senatu uchwaliła.

Co do pozycyi 133 w którey Senat proponował Emerytury dla Okońskiego złp. 300.

Kommissyia zaś Skarbowa summę tę ante lineam umieściła, odsyłaiąc do właściwego funduszu rogatkowego. Marszałek oświadczył, że officyialista ten przez lat kilkanaście przy służbie skarbowey nie tylko rogatkowey, ale i Konsumpcyinym zostawał, nie może przeto bydź do funduszu rogatkowego inne przeznaczenie maiącego.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński przedstawiał, że Kommissyia Skarbowa z uwagi, że Okoński wysłużył się przy rogatkach, a fundusz rogatkowy do zarządu Izby nie należy, niezmnieysza mu Emerytury, lecz do właściwego odsyła go funduszu.

Delegowany Senator Soczyński w przedstawieniu inicyatywy, uważał owszem otwarte postępowanie Senatu, ażeby o rozdawnictwo posądzonym nie był.

Kommissarz Skarbowy Liborowski oznaymił, że Reprezentacya nie może rozdawać pensyi urzędnikom tym, którzy w służbie rogatkowey byli, a fundusz z tych do ogólnych wpływów nie należy.

Kommissarz Skarbowy Lipczyński przeczył, by kiedy Senat o rozdawnictwo był posądzonym, Kommissyia zaś Skarbowa nienarzuca Senatowi, tylko co na iey dochod nie przychodzi nie może brać ciężaru.

Marszałek w odpowiedzi oświadczył, że Okoński będąc strażnikiem rogatkowym, był tem samem do dochodów Czopowego, które do Skarbu ogólnego wpływaią, udzielenie mu zatem Emerytury ma mieysce.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński oznaymił, że Kommissyia miała także na uwadze zasługi Okońskiego przy Czopowem, i dla tego po wyznaczeniu mu Emerytury z strony Reprezentacyi przez lat dwa, na rok 3ci odsyła go do funduszu Rogatkowego.

Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey Kaietan Florkiewicz uważał wszelką pewność dla Okońskiego, skoro go Kommissyia niewypuściła, tylko umieściła ante lineam.

Marszałek na głos powyższy oznaymił, że umieszczenie ante lineam iest nic nieznaczącem, gdy Emerytura w właściwey rubrycе nie iest położona, i do wypłacenia z ogólnych funduszów przekazana.

Kommissarz Skarbowy Marcin Soczyński wnosił, ażeby pozycyią Okońskiego z pozycyią Bratkowskiego, któremu Senat 500 złp. proiektował połączyć, i pod decyzyią Izby poddać.

Marszałek zwracał tęż samą uwagę co do Bratkowskiego, który rzeczywiście zasługuie na względy.

Kommissarz Skarbowy Lipczyński oświadczył, iż Kommissyia Skarbowa nie odmawia Emerytury Bratkowskiemu, tylko go do właściwego odsyła funduszu.

Gdy nie było iednomyślności przystąpiono do kreskowania, a większością 18 kresek przeciwko 16, pozycyie Okońskiego i Bratkowskiego na Budżecie pozostały się.

Co do Emerytury P. Waligórskiey pod pozycyią 134, którey Senat proiektował złp. 500 Kommissyia zaś Skarbowa 400 złp., Reprezentant Kryspin Hr. Zeliński wstawiał się za P. Waligórską, iako liczną obarczoną familiią.

Marszałek dzielił przekonanie z wnioskiem Reprezentanta Kryspina Hr. Zelińskiego.

Reprezentant Czerniński przychylał się równie do wyznaczenia P. Waligórskiey Emerytury w kwocie złp. 500, lecz nie z tey uwagi, ażeby Reprezentacyi nie służyło Pra-

wo odmówienie lub ograniczenia Emerytury, to bowiem zależy od położenia Kraiu.

Poczem Izba iednomyślnie Emeryturę dla P. Waligórskiey w kwocie złp. 500 uchwaliła.

W pozycyi 138 Senat proiektował dla P. Korduli Linowskiey po ś. p. Woyciechu Linowskim Senatorze wdowy, summę złp. 800 tytułem pensyi Emerytalney, którą Kommissyia Skarbowa z powodu obciążenia Skarbu Emeryturami do złp. 500 zniżyła.

Delegowany z Kapituły X. Teodor Sołtyk oceniaiąc zasługi zmarłego Senatora Linowskiego, obstawał za umieszczeniem całey summy złp. 800.

Delegowany Sędzia Pokoiu Librowski ceniąc również położone zasługi Senatora Linowskiego, przywiódł, iż sam Senat przez proponowanie podwyższenia podatku Osobisto-Klassyczno-Przemysłowego i opłaty minerwaliów, skłonił Kommissyią Skarbową do usunięcia iednych, a zmnieyszenia innych pensyy Emerytalnych.

Marszałek oświadczył, iż pensyia Emerytalna P. Korduli Linowskiey nie iest pozycyią nową, lecz iuż przez poprzednie Zgromadzenie Reprezentantów przyiętą.

Delegowany z Akademii dzieląc przekonanie z X. Teodorem Sołtyk, i stósownem przymówieniem się wstawiaiąc się za P. Linowską, nie sądził, ażeby Izba swych względów teyże odmówić chciała, tem bardziey, że okoliczność ta dotycze każdego z urzędników i obywateli, którzy równie w swym czasie rościć do tego maią prawo.

Kommissarz Skarbowy Librowski oświadczył, iż Emerytury udzielane bydź tylko mogą wdowom po urzędnikach, nie zaś po obywatelach prywatnych.

Reprezentant Męciński umieszczenie P. Korduli Linowskiey poprzednio z pensyią złp. 800, w czasie kiedy dochody były w nay lepszych nadzieiach, uważał za niemogące nateraz zupełnie bydź przyiętemi, kiedy dochody kraiowe w stosunku wydatków są zbyt zaszczupłe, i z tego względu zgadzaiąc się z opiią Kommissyi Skarbowey, żądał kreskowania.

Po uskutecznieniu którego większością głosów 19 przeciwko 15, opiniia Kommissyi Skarbowey utrzymaną i pensyia dla P. Linowskiey tylko w kwocie złp. 500 na Budżecie umieszczoną została.

Jacek *Księżarski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 17 Lutego.

Izbie Parów podane zostały między innemi prośbami we Czwartek 4 przeciw ustawie względem druków. Zdaiący sprawę Xżę Broglio względem złożonych prośb proponował, aby ostatnie odłożyć aż do wprowadzenia tego proiektu do Izby, na co Izba przystała.

Dnia 13 rozpoczęły się w Izbie deputowanych narady względem proiektu do ustawy o drukach, które wciąż się ciągną.

W rozporządzeniu Królewskiem z dnia 24 z. m. przepisany iest porządek rachunkowości i wypłat w Ministerstwie Domu Królewskiego na sposób skarbu narodowego.

W roku 1826 wprowadzono do Francyi 320,000 worów surowey bawełny, to iest 205,400 z Ziednoczonych Stanów północney Ameryki, 20,400 z Brazylii, 37,700 z Lewantu i Egiptu, a 20,500 z innych kraiów.

X. Tharin (były Biskup Strazburgski, a teraźnieyszy guwerner Xcia Bordeaux) wyiechał w Poniedziałek z Paryża do Nicei. Zdrowie iego znayduie się w nader w złym stanie, i z tego powodu otrzymał na 4 miesiące pozwolenie podróżowania.

W Rouen zdarzyło się w przeszły Czwartek następuiące nieszczęście: Nieiaki P. Drake, rodem Anglik, bawiący w Paryżu, zakupił w Londynie 3 węże i młodego krokodyla, dla pomnożenia swey zwierzętalni, którą publiczności okazuie. Gdy przybył do gościnni w Rouen postrzegł, że ieden z tych trzech wężów zdechł i wyrzucił go z klatki. Drugi nie zdiwał mu się także okazywać znaków życia, wyiął go także z klatki i przy świecy uważał. Niespodziewanie ukąsił go tenże w palec u lewey ręki; lecz miał tyle przytomności, że utrzymał go za ogon dla wsadzenia na powrót do klatki, gdy tymczasem ukąsił go powtórnie w dłoń teyże ręki. Pobiegł zaraz po wodę, przyzwał lekarza, a tymczasem nacierał lodem ukąszone miewsca i ściągnął mocno rękę sznurkiem za dłonią. Przybył lekarz i rozpalonem żelazem wypalił rany; lecz nadaremnie; po kilku minutach opanowała go wściekłość, i po 8miu godzinach umarł Drake, maiący 50 lat, w naywiększych boleściach.

Xżę dziedziczny Duński przybył dnia 6 b. m. z orszakiem swoim do Marselii, zkąd udał się do Tulonu.

Nowy Nuncyusz Papiezki przy Dworze naszem (który nie rozpoczął ieszcze swoich obowiązków) X. Lambruschini, liczy teraz 51 lat, należy do zakonu Barnabitów i od 8 lat iest Biskupem w Genui.

Mehée de Latouche, znany z dzieiów rewolucyi Francuzkiey (przyiaciel Dantona i przeciwnik Robespierra), który w r. 1815 wygnany był z Francyi, lecz we 4 lata do niey powrócił, umarł teraz w Bruxelli.

W Nimes dnia 4 Lutego upadł blisko na 2 stopy śnieg. W innych okolicach połudulowey Francyi, a mianowicie w Marselii i Montpelier upadło także wiele śniegu.

Korweta Lwica, przeznaczona dla Baszy Egipskiego, wypłynąwszy z Marselii do Alexandryi została przez burzę skołataną i musiała dla naprawy do Tulonu zawinąć.

Rokoszanie Portugalscy w ucieczce do Hiszpanii przeszli dnia 19go w okolicy Ginoiosa za rzekę Dourc.

Z Madrytu d. 2 Lutego.

Król rozkazał iednego z synów straconego Bessieres umieścić w Kollegium szlacheckiem, i zachodzącą trudność, że nie iest szlachcicem, załatwił wyniesieniem go do szlachectwa, dodaiąc: iż nie zapomina przysług, które mu oyciec iego uczynił.

W tym tygodniu odbyła się rada Ministrów, na którą był także Hr. Ofalia wezwany. W biórze Calomardo postrzegać się zdaie od nieiakiego czasu niezwyczayna czynność.

Rządowa nasza Gazeta zawiera rozkaz Intendenta jeneralnego Recacho pod dniem 29 Stycznia, mocą którego wszyscy, którzyby otrzymali odezwę maiącą za cel obalenie prawego rządu J. K. Mci, powinni ią pod karą za zbrodnią przeciw kraiowi natychmiast policyi złożyć. Na wstępie do tego rozkazu wyraża P. Recacho: że ma mocne pobudki do wierzenia, iż anarchiczni wychodnie Hiszpańscy usiłować teraz będą przez rozszerzenie niebezpiecznych pism w Królewstwie obłąkać wiernych Hiszpanów. Oznaymienie to sprawiło wielką niespokoyność, gdyż przy literalnym wykonaniu tego środka łatwo iest każdego zgubić, którego zechcą się pozbyć.

Jenerał Morales, który tak długo w Ameryce walczył, mianowany został Jenerałem kapitanem wysp Kanaryyskich.

Poseł Angielski P. Lamb dał dnia 28 z m. obiad dla ciała dyplomatycznego.

Arcybiskup Kadyxki i Duchowieństwo iego wspierali mocno zdarzenia w Portugalii.

Ustanowili regularną korrespondencyią tak lądem, iako i wodą z juntą Apostolską w Algarbii; lecz polityka Angielska przerwała ten wątek, gdyż pułk Angielski z Gibraltaru wysiadł do portu Faro (nad brzegiem Algarbii.) Minister woienny Francuzki przysłał do Kadyxu rozkaz do zapewnienia obrony tego miasta na przypadek napadu, i ma bydź na rok w żywność i ammunicyią dla osady Francuzkiey zaopatrzone.

Jenerał Rodil rozkazał 16stu żołnierzy schwytanych w ucieczce natychmiast rozstrzelać i zwłoki ich dla przestrogi innych na widok wystawić; lecz mimo tego surowego środka nie ustaie zbiegowstwo.

Z Pontevedra (w Galicyi) piszą pod d. 24 Stycznia, że przednia straż rokoszanów Portugalskich przybyła do Celanueva i Jenerał Montealegre był tam oczekiwany. Inni rokoszanie udali się do Alsarello, dla złączenia się w Telez z korpusem Jord o. Oddział Magiessego poszedł do Villarondello. Dwa tysiące rokoszanów wtargnęło oddziałami do Traz-os-Montes. Milicyie Villaciosa bronią mostu nad Tua. Główna kwatera rokoszanów znaydowała się w Passas o dwie mile od Chaves.) Pod dniem 25 Stycznia donoszą z Orese (w Galicyi) że rokoszanie tego dnia pobitemi zostali. Z Kastylii dowiaduiemy się (30 Stycznia) że Jenerałowi maiorowi Borcea, który przybył tam z swoią rodziną nakazano udać się do prowincyi Soria, o 60 mil wgłąb kraiu. Inny Portugalski officer, który z 14 jezdcami do Albuquerque przybył, został z rozkazu Jenerała San Juan rozbroiony i w głąb kraiu odesłany.

— Dnia 7. —

Xiężna Beiry choruie od nieiakiego czasu.

Król uznał Jenerała Palafoxa za oczyszczonego.

Vicehrabia Canellas (Silveira) miał zostać w Ciudad-Rodrigo uwięziony, ponieważ wzbraniał się odiechać do Francyi.

Mówią, iż Margr. Chaves i Silveira znayduią się w Waladolidzie i oświadczyli chęć wyiechania do Włoch.

Dowodzący Jenerałowie upoważnionemi są rozporządzeniem Królewskiem do ustanowienia w swoich korpusach sądów woyskowych, dla zapobieżenia przez surowe przykłady zbiegowstwu. — Jenerał Sarfield żąda od Ministra woiennego spiesznego przysłania dział, których woysku iego brakuie. — Całą Hiszpaniią przebiegaią teraz wysłańcy, którzy zaciągaią ludzi do kup zbroynych. Kto 30 ludzi zaciągnie otrzyma patent porucznika.

Tak wielkie mamy tu zimno, iż ieden z dworzan Królewskich iadąc z Pardo do Madrytu umarzł w powozie.

Z Włoch d. 14 Lutego.

Wielki Xżę Toskański udarował sławnego Improwizatora, Kawalera Sgricci, 6 złotemi, 12 srebrnemi i 24 bronzowemi medalami, w nagrodę za wiersz, który napisał na urodziny Wielkiey Xiężniczki Maxymilianny.

Dnia 26 Stycznia woyska Austryiackie rozpoczęły ustęp z Królestwa Neapolitańskiego.

Przybyły z Alexandryi do Tryiestu okręt przywiózł wiadomość, iż oczekiwana tam iest flotta Egipska z przewozowemi swemi okrętami, dla przewiezienia nowych woysk do Nawarino, które na wiosnę pod Ibrahimem Baszą w Morei działać maią.

DODATEK
DO Nro 18.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 4 MARCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na 0° R. (cali)	(lin:)	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Luty		cali	lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27	7, 001	— 9. 0	79	Połud: Ws: słaby	Pochmurno	
	12	„	6, 033	— 7. 4	60	„ „	„	
27.	3	„	5, 396	† 2. 5	63	Półn: Za: słaby	„	
	9	„	4, 013	† 0. 2	61	Zachodni mocny	„	o go. 10 deszcz.
	7	27	3, 741	† 2. 5	81	Połn: Za: słaby	Pochmurno	Deszcz.
28.	12	„	4, 799	† 4. 7	75	Połud: Za: mocny	„	
	3	„	5, 402	† 3. 0	79	„ „	„	o go. 5 deszcz.
	9	„	6, 095	† 0. 7	85	„ słaby	„	
Mar:	7	27	4, 546	† 0. 1	86	Wschodni słaby	Pochmurno	W nocy śnieg.
	12	„	2, 456	† 5. 5	75	Połn: Ws: słaby	„	
1.	3	„	2, 1[illegible]5	† 6. 6	75	Połud: Za: średni	„	
	9	„	2, 242	† 7. 0	76	Zachodni wicher	Pogoda z Chmur:	
	7	27	2, 133	† 4. 8	76	Półn: Za: mocny	Chmury	
2.	12	„	1, 937	† 6. 5	75	Zachodni wicher	Pochmurno	Deszcz.
	3	„	1, 547	† 8, 1	70	Półn: Za: mocny	„	
	2	„	0, 822	† 5. 0	79	„ średni	Chmury	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— Z *Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności, troskliwe zawsze o wsparcie ubogich pod iego opieką będącyc[illegible], donosi Prześwietney Publiczności, iż ciągnienie Loteryi z Fantów na ich korzyść w Sali JP. Knotza w dniu 17 Marca r. b. nie zawodnie nastąpi.

Z Lizbony d. 1 Lutego.

Pozostałe tu ieszcze woyska Angielskie, składaiące się z piechoty gwardyi Krole-

wskiey i 4 szwadronów jazdy wraz z artylleryią, odbywały dnia 29 Stycznia na przedmieściu Belem obroty, na które ziechała Xiężna Rejentka. Dodano iey zaraz iedną kompaniią na straż honorową, a przy odieździe odprowadził ią dowodzący woyskiem Angielskiem Jenerał Clinton z kilku szwadronami jazdy aż do pałacu. Dnia 31 wyszły ztąd dwa bataliony powyższego woyska, reszta odeydzie dni następnych, a Jenerał Clinton z główną kwaterą wyruszyć ma d. 8 b. m. Tu nie pozostaną iak tylko eskadra i lazarety.

Hr. Villaflor trzyma Trancozo i Pinhel osadzone, zkąd uważa uszłych na lewy brzeg Douro (na ziemię Hiszpańską) rokoszanów. Margr. Angeia, który iako Gubernator w Mincho, wezwał mieszkańców Traz-os-Montes do posłuszeństwa, zostaie z nim przez Lamego i Pincho w związku. Brygadyer de Melho iest dowódcą placu w Almeidzie, którey osadą zwiększoną została. Z doniesień Jenerałów Stubb i Angeia okazuie się, że rokoszanie dnia 25 Stycznia pod Freixo do Espadacinta przeprawili się za Douro, wysławszy ieden oddział przeciw Villaflor. Do Villareal (główney kwatery Margr. Angeia) nadeszły posiłki. Brygadyer de Silveira donosi pod dniem 23 Stycznia z Guarda, że iego korpus, wraz z milicyiami naylepszym duchem iest ożywiony. Dnia 21 rozkazał mu ponowić przysięgę wierności dla Króla Don Pedro.

Mamy tu wiadomość z Almeidy, iż officer Hiszpański z trębaczem przybył do główney kwatery woyska konstytucyynego z oświadczeniem, że na granicy stoi 800 Hiszpanskiego woyska, dla odparcia rokoszanów, ieżeliby ieszcze zamyślali wtargnąć do Portugalii.

Z Londynu d. 13 Lutego.

Król uczuł bòl podagry w ręce, ale ten iuż zwolniał. Xżę Sussexu przychodzi do zdrowia.

P. Canning znacznie zachorował i dopiero po dwóch upuszczeniach krwi w przeciągu 6 godzin uczuł wczoray ulgę.

Wczoray nadeszły pisma od naszego Posła z Paryża.

Otworzona tu została składka dla Akademika Paryzkiego Villemaine (który z powodu popierania przełożenia do Króla przeciw proiektowi do ustawy względem druków dotychczasowych urzędów pozbawiony został), która przyniosła dotąd 4000 Fs.

Wykonawcy testamentu Xcia Jorku zaprzysięgli, iż pozostały po nim maiątek nie wynosi iak 180,000 Fs.

Przed 37 laty (w r. 1790) Ziednoczone Stany północney Ameryki nie posiadały iak 75 pocztamtów, w r. 1826 przechodziła ich liczba 6500. Drogi pocztowe wynosiły zaledwo pod òwczas 200 mil Angielskich, w r. zaś 1826 przeszło 90,000. Dochòd z poczty pomnożył się w przeciągu tego czasu od 38,000 do 1 mill. 200,000 dolarów.

Jenerał Sta Cruz, wielki Marszałek i Prezes Rady rządowey w Peru, widząc, iż dochody kraiowe nie wystarczaią na spłacenie długów, uciekł się przez wydany w Limie dnia 11 Września wyrok do zaprowadzenia i w dzierżawę wypuszczenia monopolium na tabakę i proch, a drugim wyrokiem z dnia 22 tegoż miesiąca ustanowił juntę i fundusz do umorzenia długów.

Podług doniesień z la Guayra pod d. 26 Listopada, Paez udaiąc się z woyskiem przeciw Puerto Cabello, otrzymał list od Boliwara, w ktorym mu nakazał zaprzesta-

nia wszelkich dalszych działań. Paez usłuchał zaraz. W la Guayra panowała zupełna spokoyność.

— Dnia 14. —

Wniesiony do obu Izb Parlamentu adres do J. K. Mci z powodu śmierci Xięcia Jorku, do wyższey przez Hr. Liwerpool, a do n źszey przez P. Peel (Ministrów) uchwalony iednomyślnie został. Wczoray oznaymił P. Peel Izbie niższey, iż zmiany względem ustaw zbożowych wnoszone będą rezolucyiami; lecz zdaie się, że wniesienie ich odwl cze się z powodu choroby P. Canninga, który zaczena się iednak mieć lepiey.

Gazeta Goniec z powodu przychodzenia do zdrowia P. Canninga wyraża: "Gdyby wielki ten Mąż stanu osobiście świadkiem mógł bydź smutku, który przesadzone doniesienia o iego chorobie w wszystkich klassach ludu sprawiły, przekonałby się o powszechnym dla siebie szacunku. Nie była to zwyczayna obawa, która widzieć się daie przy chorobie człowieka na wysokim stopniu zostaiącego, ale pochodząca z smutku niepowetowaney straty i zawczesnego zgaśnienia tey pochodni gieniuszu. Od śmierci Pitta nie przypominamy sobie, aby lękano się więcey o kogo iak o tego Męża, w którego ręku znayduie się rozwinięcie teraźnieyszych okoliczności, a przynaymniey stosunków zagranicznych. Cała Angliia iest o tem przekonana i cała cieszyć się będzie z iego wyzdrowienia.„

W Peterboroug okazywano w przeszłym tygodniu węgorza, który ważył 31 1/2 funtów, 19 1/2 cala miał grubości. Ze starości iuż oślepł.

Z Bruxelli d. 18 Lutego.

Dnia 15go b. m. przebiegł tędy goniec Rossyyski z pismami z Londynu do Petersburga.

Gubernator tuteyszego handlowego towarzysta do przemysłu oznaymił, iż regestra pożyczki na dobra Loosrenten po podpisaniu 12 mill. kapitału są iuż zamknięte.

W przeszłym tygodniu umarło znowu w Grenindze 40 ludzi; przeszło o połowę więcey niżeli w zwyczaynych czasach, co dowodzi, że ieszcze tam zaraźliwa choroba zupełnie nie ustała.

Z Sztokolmu d 9 Lutego.

Z Chrystyani donoszą o wieździe tam Monarchy naszego iak następuie: "Dnia 3go b. m. o godzinie 6tey w wieczór mieliśmy szczęście powitać N. Króla w murach naszych przy huku dział i radosnych okrzykach ludu. Wyiechał dnia porzedzaiącego z Strömstadt i nad Swinesund powitany był od Kapitana mieyscowego Sibbern i Jenerała Adiutanta woyska Norwegskiego Stabell. Monarcha przepłynął na statku Swinesund i zanocował w Most. Nazaiutrz udał się w dalszą drogę do miasta naszego. O pół mili ztąd czekała na J. K. M. konna gwardyia mieyska. W Opslo wysiadł J. K. M. do Sekretarza stanu Płatou i powitany był przez Wielkorządcę Hr. Sandels, woyskowe i cywilne Władze. Miasto było oświecone, chociaż Monarcha zakazał czynić przygotowań na swoie przyięcie.„

Seym nie rozpoczął się ieszczę dla nieważności niektórych obiorów, ale sądzą, iż do 12 otworzony zostanie.

Xiężna Zoffia Albertyna, która zachorowała, zaczyna się mieć lepiey, i sądzą, iż wkrótce wyzdrowieie.

Z Tryiestu d. 7 Lutego.

Listy z Smirny pod dniem 3 a z Stambułu pod dniem 12 Stycznia nie przyniosły nic nowego. Przez przybyły w 12 dniach z

Nawarino okręt dowiedzieliśmy się, że flotta Egipska z przewozowemi okrętami przed 15 dniami ztamtąd odpłynęła, i że Ibrahim Basza z 2 pułkami regularnego woyska poszedł do Trypolizzy. — Polakra Grecka, którą Jenerał Paulucci dawniey był zatrzymał i przymusił do wypłacenia 8000 talarów wynagrodzenia za złupienie okrętów Austryiackich, wyszła znowu na morze dla powetowania tey straty na kupieckich okrętach.— C. K. fregata Hebe o 44 działach pod dowództwem Pułkownika Buratowich, przybyła tu wczoray z Smirny i po odbyciu 11todniowey kwarantanny uda się do Wenecyi. Znayduie się na niey Jenerał Margr. Paulucci.

TEATR NARODOWY.

W Niedzielę, to iest: dnia 4 Marca r. b. daną będzie wielka czarodzieyska Opera z maszynami, tablami, przetłomaczona z Rossyyskiego i do obyczaiów Narodowych przystosowana z muzyką Dawidowa i Kawosa Kapelmaystrów Teatru Petersburgskiego w 3ch aktach: *Krasnodywa Krolowa Dniestru*, czyli: *Smierć Swietochny.* (Część piąta i ostatnia.)

We Wtorek zaś dnia 6 b. m. na benefis Józefa i Wiktoryi Winnickich, daną będzie wcale nowa i nigdy tu niewidziana Wielka historyczna Melo-Drama na Teatrze Paryzkim de l'Ambique Comique w r. 1816 sto kilka razy wystawiana i po wszystkich stołecznych Europy Teatrach z nayWiększemi oklaskami przyymowana, po francuzku oryginalnie przez P. Caigniez napisana, a na Polski ięzyk przez Jana Szymkayłę Ar. Dr. i Dyrektora T. N. K. przetłómaczona w 3 aktach: *Lazarylla Piękna Cyganka.* — Z kończy Widowisko także wcale nowa Komedya ze śpiewami w 1 akcie z francuzkiego na Polski iezyk przetłómaczona: *Kominiarczyk*, czyli *poczciwość nagrodzona.*

UWIADOMIENIE.

Podpisany mechaniczno-fizyczny Artysta ma zaszczyt donieść Prześwietney Publiczności iż postanowił w przeieździe swoim dać tu w Krakowie w Sali JP. Knotza kilka mechanicznych swoich wystawień, z których pierwsze nastąpi d. 5 Marca 1827 i przyrzeka z pewnością Prześwietnym Widzom miasta tuteyszego zrządzić bardzo przyiemne wieczorne zabawy. Sala będzie pięknie woskowemi świecami oświecona, a dobrze uporządkowany kosztowny fizyczny gabinet sprawi przepyszny widok. Zresztą produkowanie każdey sztuki w takim nastąpi sposobie, że ią każdy dokładnie będzie mógł uważać.

Biletów dostać codziennie można w mieszkaniu podpisanego przy ulicy Swieckiey pod Nr. 333 na pierwszym piętrze. Dalsza wiadomość udzielona będzie przez Afisze. Podpisany donosi oraz, iż gotow iest każdego iakiey zechce nauczyć sztuki, a zwłaszcza takiey, ktora całą kompaniią zabawić może, i nawet wedle żądania odstąpić machin z potrzebną informacyią względem ich użycia. Lekcyie w tey mierze brać codziennie można w powyższem iego mieszkaniu.

Bartłomiey Bosco.

DONIESIENIA.

W dniu 6 Marca r. b. 1827 o godzinie 9 ranney, w Krakowie w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbedzie się publiczna licytacyia, iako to: koleiu złotego brylantami wysadzonego, oraz trzech nitek korali, po odbyciu tey zaś tey licytacyi sprzedawane będą łyżki srebrne stołowe, łyżeczki do kawy, lichtarze srebrne, zegary stołowe, dywan Turecki, &c. Chęć zatym licytować maiących, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 2 Marca 1827 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

W żydowskim mieście przy Krakowie w bużnicy starey sprzedaż przez licytacyią odbędzie się dnia 6 Marca r. b. o godzinie 9tey rano w drodze exekucyi Sądowey kosztowności: kulczyków dyiamentowych, rubinkowych różnych, pierścionków dyiamentowych, z kamyczkami złotych, dyiamentów, kamyczków emelirowanych, zegarków i innych, zaraz za gotową zapłatę w monecie courant, które można wprzód zobaczyć w sklepie w Każmierzu w domu pod L. 115. — W Krakowie dnia 22 Lutego 1827 r.

Skorczyński, Kom: Sąd.

Ktoby sobie życzył kupić Włok na ryby ze szpagatu zrobiony, dostanie go w ulicy S. Jana Nro 484.